

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7

วัฒนธรรมกับศิลปะ

ศิลปะกับงานเฉลิมฉลองของวัฒนธรรมท้องถิ่น

งานเฉลิมฉลองของแต่ละท้องถิ่นจะสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต และความเป็นอยู่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันของคนในท้องถิ่นนั้นๆ เมื่อมีงานเฉลิมฉลองสิ่งที่ตามมาก็คือผลงานศิลปะที่จะต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงาน หรือการตกแต่งสถานที่ งานศิลปะช่วยให้งานเฉลิมฉลองของวัฒนธรรมท้องถิ่นมีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ ตัวอย่างเช่น

งานแห่เทียนพรรษาของจังหวัดอุบลราชธานี เป็นศิลปวัฒนธรรมของภาคอีสาน มีความโดดเด่นทางด้านการแกะสลักเทียนพรรษา โดยใช้ลวดลายที่สวยงาม สามารถสื่อให้เห็นถึงเรื่องราวและเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในอดีต มีการตกแต่งรถหรือขบวนแห่ด้วยผ้าสีฉูดฉาด มีการรำร่ำที่งดงามในจังหวะเพลงที่สนุกสนาน การแต่งกายจะเน้นการใช้ผ้าฝ้ายที่ทักทอลวดลายต่างๆ โดยแต่ละลวดลายก็จะเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมอีสาน

ขบวนเทียนพรรษา

การแต่งการและทำรำร่ำ

ที่มา : <http://board.postjung.com/667301.html>

<http://www.palungdham.com/t406.html>

งานประเพณีปอยส่างลองหรือบวชลูกแก้ว เป็นการบรรพชาของชาวเหนือ ในพิธีบวชจะมีการจัดงานเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่ เด็กผู้ชายที่เข้าร่วมต้องปลงผม อาบน้ำ เจิมด้วยน้ำหอม แต่งหน้าทาปาก สวมเสื้อผ้าสวยงาม สวมถุงเท้ายาว นุ่งโสร่งและโพกผ้าแบบพม่าประดับด้วยมวยผมของบรรพบุรุษที่เก็บรักษาไว้แล้วตกแต่งด้วยดอกไม้และเครื่องประดับต่างๆ จะมีการแห่ไปรอบๆ เมืองตามถนนหนทางต่างๆ ซึ่งในขบวนแห่ก็จะประกอบไปด้วยเสียงดนตรีอันแสดงถึงความสนุกสนานรื่นเริงจากเครื่องดนตรีของไทยใหญ่ ได้แก่ มอชิง (ฆ้องชุด) ฉาบ และกลองมอชิง (กลองสองหน้า) โดยจะมีผู้เข้าร่วมขบวนแห่เป็นจำนวนมาก

บวชลูกแก้ว

ที่มา : <https://sukanyaae20.wordpress.com/ประเพณีภาคเหนือ/>
<http://travel.mthai.com/news/80354.html>

งานประเพณีชักพระ เป็นขนบธรรมเนียมประเพณีหนึ่ง ซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นภาคใต้ ที่สืบทอดมายาวนาน มีการจัดแต่งขบวนแห่ที่ใช้ประดิษฐ์ฐานพระพุทธรูปอย่างวิจิตรงดงาม ในวันงานขบวนชักพระจะออกแห่กันแต่เช้าตรู่ โดยจะมีพระภิกษุหนึ่งประจำขบวนแห่ไปด้วย พร้อมเครื่องดนตรีที่ประโคมไปตลอดเส้นทาง ระหว่างทางที่ชักลากก็จะมีการเล่นขมต๋มไปทึ่งองค์พระเพื่อเป็นการบูชาตามประเพณี หากเป็นการแห่ทางน้ำ ชุมชนก็จะมี การคัดเลือกฝีพาย ช่อมพายเรือแข่ง และเตรียมขมต๋ม สำหรับแขวนเรือพระ นอกจากนี้ยังมีการ กิจกรรมเพื่อความสนุกสนานต่างๆ มากมาย

ที่มา : <http://xn-k3cikmwc5gwb5fxbya.com/ประเพณีชักพระจังหวัดสุราษฎร์ธานี/>
http://www.munjeed.com/news_detail.php?id=1351221389

ทัศนศิลป์ในวัฒนธรรม

ผลงานศิลปะในวัฒนธรรมท้องถิ่น เกิดจากการสร้างสรรค์ของคนในชุมชนนั้นๆ โดยอาศัยความรู้ความสามารถและการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษหรือถ่ายทอดจากเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีต การสร้างสรรค์งานศิลปะส่วนมากจะเป็นการนำเอาวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ ผสมผสานกับงานทางด้านจิตกรรม เช่น ลวดลายในโบสถ์ การเพ้นท์ร่ม การสร้างลวดลายบนข้าวของเครื่องใช้ การทำเครื่องประดับ เครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น

ตัวอย่างศิลปะในวัฒนธรรมของภาคเหนือ

ร่มปสร้าง

โคมไฟประดับ

ที่มา : http://richcarrent.com/about_th.php?keyid=18

<http://www.thaiticketmajor.com/ข่าวท่องเที่ยว/แะชม-ชุมชนเมืองสาทรหลวง-แหล่งผลิตโคมขึ้นชื่อของเชียงใหม่-1277.html>

ตัวอย่างศิลปะในวัฒนธรรมของภาคอีสาน

ผ้าขาม้า

รูปปั้นพญานาค

ที่มา : <http://www.tiewpakklang.com/news/ayutthaya/6065/>

<http://www.hiclasssociety.com/?p=25080>

ตัวอย่างศิลปะในวัฒนธรรมของภาคกลาง

วัดพระแก้ว

การแสดงโขน

ที่มา : <http://travel.kapook.com/view1024.html>

<http://www.artbangkok.com/?p=23316>

ตัวอย่างศิลปะในวัฒนธรรมของภาคใต้

หนังตะลุง

รำโนรา

ที่มา : <http://www.chanthaburi.buu.ac.th/~nangtalung/>

<https://www.gotoknow.org/posts/520675>